

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Rapport Veeteelt Nieuw-Zeeland

In opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken

Rapport Veeteelt Nieuw-Zeeland

Nederlandse Ambassade te Wellington, Nieuw-Zeeland / 22-05-2017

In dit document komen de volgende aspecten van de veeteelt aan bod:

- 1) Zuivel
- 2) Vlees
- 3) Inseminatie
- 4) Investerings in de industrie
- 5) Ontwikkelingen in de industrie

Zuivel kerngegevens

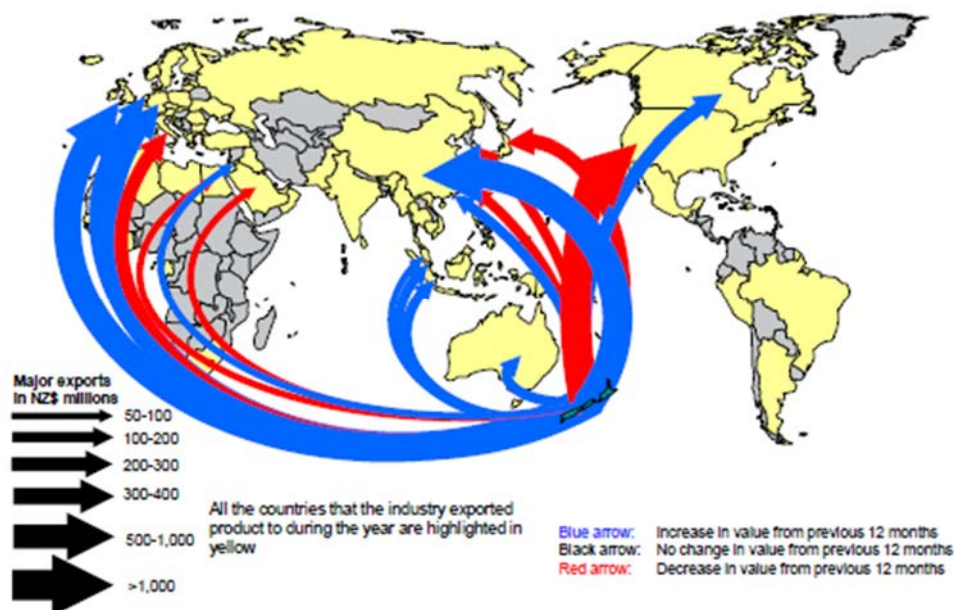
In Nieuw Zeeland vormt de zuivelindustrie verreweg de belangrijkste agri-sector. De melkveestapel bestaat uit ruim 5 miljoen koeien die over 11.970 melkveebedrijven verspreid zijn. De sector is inmiddels verantwoordelijk is voor 3.5% van het BBP en extensieve veeteelt is de norm. Oftewel: koeien staan nog in de wei en de rendementen zijn relatief laag.

- Meer dan 40.000 mensen zijn werkzaam in de zuivelindustrie.
- De productiviteit van de Nieuw-Zeelandse melkkoeien ligt aanzienlijk lager dan in landen als de VS en Nederland. Koeien in deze landen geven respectievelijk 100% en 150% meer melk.
- Over de periode 1990-2016 is de exportwaarde van zuivelproducten gemiddeld met 7.2% per jaar gegroeid.
- In 2016 bestond 16% van de totale Nieuw-Zeelandse export uit zuivelproducten, waarmee het de grootste exportsector van Nieuw Zeeland is.
  - NZ is verantwoordelijk voor 'slechts' 3% van de wereldwijde zuivelproductie, maar is goed voor een derde van de wereldwijde zuivelhandel. De waarde van de Nieuw-Zeelandse export van zuivelproducten was in 2016 \$11,2 miljard.
  - China neemt 25% (2015: 23%) van de totale export van zuivelproducten op zich, hiermee is het land de grootste importeur. Bijna de helft van al het geëxporteerde melkpoeder gaat naar China.
  - De top 4 van melk gerelateerde exportproducten is: melkpoeder (37%), kaas (12%), magere melkpoeder (10%) en boter (8%).
- Fonterra, met in 2016 een omzet van \$17,2 miljard, is het grootste bedrijf van NZ en de grootste zuivelexporteur ter wereld. De coöperatie is eigendom van meer dan 10.000 boeren en verwerkt 95% van de totale hoeveelheid Nieuw-Zeelandse melk.
- Voor uitgebreide statistieken en exportgegevens zie:
https://nzier.org.nz/static/media/filer_public/29/33/29336237-3350-40ce-9933-a5a59d25bd31/dairy_economic_contribution_update_final_21_february_2017.pdf

Vlees kerngegevens

De vleessector blijft van vitaal belang voor de Nieuw Zeelandse economie. In 2016 vormde rood vlees 8.4% van de totale exporten (naar waarde), waarmee dit de derde exportsector in Nieuw Zeeland is. Daarnaast is de rund- en schapenvlees industrie verantwoordelijk voor 3.2% van het BBP.

- Meer dan 80.000 mensen zijn werkzaam in de Nieuw-Zeelandse vleesindustrie. 59.000 direct en 21.000 indirect.
- Hoewel de exportwaarde van vleesproducten in de periode voor 2015 met 8% per jaar toenam, is deze in 2016 (t.o.v. 2015) met 7.4% afgenomen. In 2016 bedroeg de exportwaarde NZ\$5,9 miljard, een daling van \$909 miljoen t.o.v. 2015. De daling werd vooral veroorzaakt door rund- (-\$481 miljoen in exportwaarde) en lamsvlees (-\$415 miljoen in exportwaarde). Dit kwam door een combinatie van een relatief sterke NZD en lage marktprijzen, waardoor de vraag naar rood vlees uit Nieuw Zeeland lager was.
- 90% van de vleesproductie wordt geëxporteerd naar meer dan 120 landen
- De grootste markten zijn VS (\$1,9 miljard), China (\$1,4 miljard) en VK (\$598 miljoen).
- Voor een overzicht van de spreiding van de industrie: zie pagina 7.
- Voor uitgebreide exportstatistieken zie:
http://www.mia.co.nz/docs/statistics/2016/red_meat_export_trends_in_selected_markets_up_to_september_2016.pdf
- Voor verwachtingen zie:
<http://www.beeflambnz.com/Documents/Information/Economic%20reports/BLNZ-New-Season-Outlook-2016-17.pdf>
- De export van vleesproducten grafisch weergegeven:

Rund specifiek

- Nieuw Zeeland telt 3.6 miljoen runderen bedoeld voor de vleesindustrie.
- 20% van de totale productie van rundvlees is bestemd voor binnenlandse consumptie.
- De verwachting is dat er in 2017 voor \$3.40 miljard aan rundvlees wordt geëxporteerd (+2.3%)
- Het merendeel van het Nieuw-Zeelandse rundvlees wordt geëxporteerd naar de VS en China. NZ exporteerde voor \$123 miljoen aan rundvlees naar de EU in 2015, waarvan \$41 miljoen naar Nederland (stijging van 18% t.o.v. 2014).

Lam specifiek

- Nieuw-Zeeland telt 28.6 miljoen schapen.
- NZ houdt 10% van de productie van schapenvlees voor binnenlandse consumptie.
- De verwachting is dat er in 2017 voor \$2.56 miljard aan lamsvlees wordt geëxporteerd (-0.4%)
- De grootste markten zijn China (23%), VK (19%) en VS (9%). 6% van de totale Nieuw-Zeelandse export in lamsvlees gaat naar Nederland. EU-landen vormen samen de grootste afzetmarkt voor Nieuw-Zeelands lamsvlees.

Artificial Breeding (AB) kerngegevens

- In 2014/15 zijn er een recordaantal van 3,66 miljoen koeien verwekt via kunstmatig bevruchten (73% van het totale aantal).
- Het zaad van het ras Holstein-Friesian wordt voor meer dan de helft van de bevruchtingen gebruikt. De combinatie Holstein-Friesian/Jersey Crossbreed is in de afgelopen 15 jaar sterk gegroeid.
- Het Nederlandse bedrijf CRV Ambreed is een *herd improvement company* en verkoopt wereldwijd zaad en embryo's. In NZ hebben ze een binnenlands marktaandeel van 30% en zijn ze gevestigd in Hamilton. De afgelopen jaren is de export van CRV Ambreed sterk toegenomen, met name in Zuid-Amerika, Europa en Zuid-Afrika.

Investerings in de veeteelt

Diverse programma's investeren in de Nieuw-Zeelandse veeteelt industrie. De vleesindustrie worstelde enige tijd met winstgevendheid en probeert dit via verschillende investeringsprogramma's te verbeteren. Bijvoorbeeld:

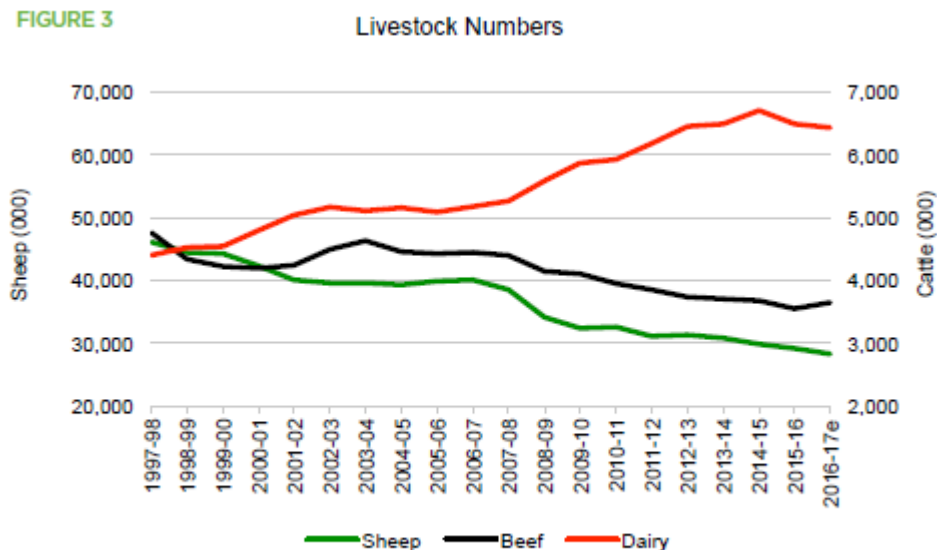
- Primary Growth Partnership fund: cofinanciering door zowel overheid als bedrijfsleven. Diverse projecten gericht op het versterken van de sector als geheel.
- Red Meat Profit Partnership: 6 vleesbedrijven in samenwerking met Beef+Lamb New Zealand, Rabobank, ANZ en Deloitte investeren in technologieën en meetsystemen om boeren betere

zakelijke beslissingen te laten nemen. Over een periode van 7 jaar wordt er \$64 miljoen geïnvesteerd.

- FoodPlus PGP programma (ANZCO Foods): heeft tot doel meer waarde te genereren uit rundvlees door te focussen op nieuw voedsel, ingrediënten en gezondheidsproducten. De totale investering is \$86 miljoen over een periode van 7 jaar.
- FarmIQ PGP programma: streeft naar een vraag gestuurde, integrale waardeketen voor rood vlees. Onderzoek met meer informatie over de kwaliteit van het vlees opleveren. Totale investeringen zijn \$150 miljoen in 7 jaar.
- Beef + Lamb New Zealand Genetics Partnership: 8.8 miljoen NZD voor een periode van 5 jaar wordt geïnvesteerd in onderzoek naar 'genetische verbeteringen'. 3 miljoen NZD per jaar komt vanuit de overheid.
- Ovine Automation Limited is een samenwerking van investeerders en het Ministry of Business, Innovation & Employment. Het investeringsprogramma richt zich op automatiseringsprocessen die de efficiëntie ten goede komen alswel het terugbrengen van bedrijfsongevallen.

Ontwikkelingen

- De totale hoeveelheid koeien en schapen voor de slacht neemt nog steeds af. Het aantal kuddes koeien is tussen 1990 en 2012 met 19% gedaald, daar staat tegenover dat de omvang van de kuddes is toegenomen met 147%. Het aantal koeien voor de melkproductie is daarentegen in de periode 2000-2015 sterk toegenomen, waarna in 2016 weer een lichte daling volgde:

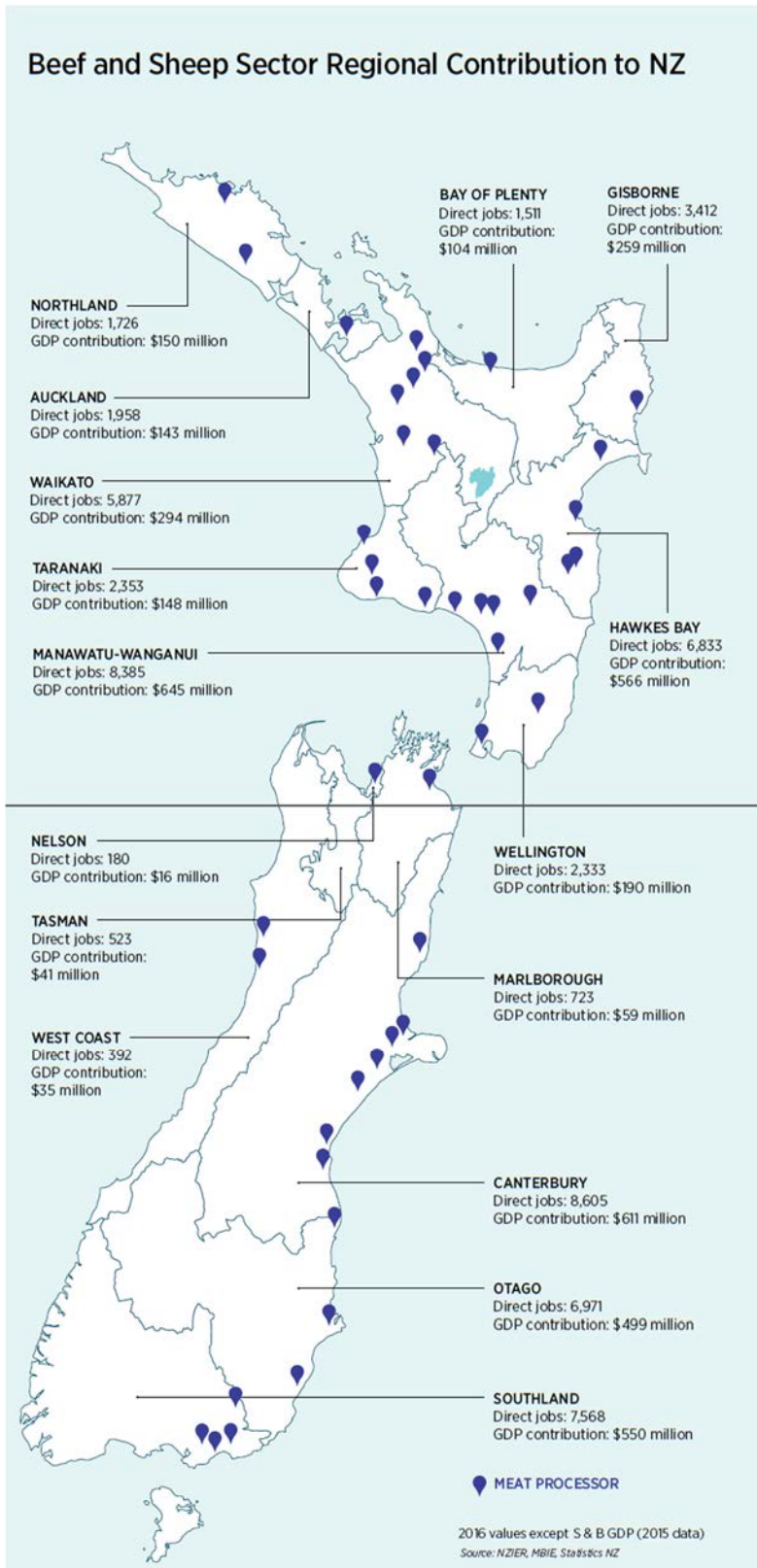
Source: Beef + Lamb New Zealand Economic Service | Statistics New Zealand

- De exportwaarde van zowel zuivel- als vleesproducten is de laatste jaren (m.u.v. 2016) gegroeid. Voornamelijk export naar de Aziatische markt neemt sterk toe.

- Door de lage melkprijzen komen Nieuw-Zeelandse boeren steeds meer onder druk te staan. Bij de laatste veiling (30/05/2017) een prijs van 6.15\$ p/kilo MS (*milk solids*) tot stand is gekomen. Lange tijd lag de prijs lang onder het break-even point (voor de gemiddelde boer) van 5.05\$ p/kilo MS. In augustus 2016 schommelde de prijs rond de 4.25\$ p/kilo MS. Hierdoor zouden boeren 0.80 \$ per geproduceerde kilo MS moeten bijlenen om operationeel break-even te spelen. De vraag is of de Nieuw-Zeelandse boeren meer kunnen produceren in het huidige systeem. Het huidige *pasture-based* systeem, waarbij koeien veelal in de wei staan, lijkt niet toekomstbestendig. Door de stijgende kostprijs voor melk lijken boeren tegen de grenzen van het systeem aan te lopen.
- Nieuw Zeelandse exporteurs maken zich zorgen om een Brits vertrek uit de EU. De EU als geheel is Nieuw Zeelands belangrijkste afzetmarkt voor schapenvlees. 228000 ton aan schapenvlees naar de EU p/jaar, waarmee de EU de helft van de totale export vanuit NZ op zich neemt. Helft van de export naar EU is vervolgens bestemd voor VK. In 2016 werd 90% van de binnenlandse productie van schapenvlees in het Verenigd Koninkrijk naar de EU geëxporteerd. Als deze export door Brexit wegvalt, zullen boeren in het Verenigd Koninkrijk voor de binnenlandse markt produceren en minder schapenvlees vanuit NZ importeren. Hiermee staat dus 25% van totale schapenvlees-export uit NZ op het spel. Daadwerkelijke impact moet nog blijken.
- Sinds het begin van dit jaar is de 'Dairy Industry Restructering Bill' in werking getreden. Deze wetswijziging geeft Fonterra, Nieuw Zeeland's grootste bedrijf en de grootste zuivelproducent ter wereld, de vrijheid om zelf te bepalen aan welke zuivelverwerkers zij haar melk verkoopt. Voorheen werd zij gedwongen om aan iedereen te verkopen die dat wilde. De Nieuw Zeelandse politiek was bang dat Fonterra anders teveel macht zou hebben over de markt aangezien zij verreweg de grootste speler in de zuivelindustrie is.
- Er is in Nieuw Zeeland een discussie ontstaan over de zuivelindustrie en de impact op het milieu. Voor langere tijd werd er nauwelijks kritiek op de zuivelindustrie geuit en durfden ook politici hun vingers niet te branden aan deze voor het land cruciale sector. De publieke opinie ten opzichte van de industrie is nu echter langzaam aan het veranderen: deze wordt steeds meer als vervuiler gezien (48% van de totale uitstoot van broeikasgassen is dan ook te wijten aan de agricultuur, dit is het hoogste percentage van alle OECD landen). Onlangs heeft 60% van de waterwegen in Nieuw Zeeland het label 'onbezwembaar' gekregen door een te hoge concentratie bacteriën en vervuiling. Hiermee is er meer druk komen te staan op de zuivelindustrie om groener te produceren. Hoewel er tot nu toe nog weinig maatregelen zijn genomen is de verwachting dat dit in de toekomst wel gaat gebeuren. Doelstellingen van de overheid voor zover:
  - 90% van de waterwegen 'bezwembaar' in 2040.
  - Per 2017 moet al het vee 30cm van waterwegen wegblijven. Hierdoor moeten boeren hekken om waterwegen aanleggen.

Veel organisaties beschuldigen de overheid er echter van dat zij geen drastische maatregelen durven te ondernemen tegenover de zuivelindustrie. Na het bekend maken van bovenstaande doelstellingen (m.b.t hekken om waterwegen) besloot *Forest & Bird* het *Government's Land and Water Forum* te verlaten. *Forest & Bird* was een van de eerste leden en werd gezien als een van de belangrijkste organisaties binnen het forum. Het vertrek is daarmee een goed voorbeeld van hoe hoog de discussie is opgelopen.

De spreiding van de vleesindustrie in Nieuw Zeeland, per regio.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

T +31 (0) 88 042 42 42

F +31 (0) 88 602 90 23

E klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | November 2017

Publicatienummer: RVO-163-1701/RP-INT

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.